

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 16 januari 2023

Datum GS-besluit : 7 februari 2023

Vragen nr. 6

Vragen van **dh. E.B. Kanik** (D66) en **dh. J.J. Carton** (PvdA) over Regionaal archeologiebeleid.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 16 januari 2023 door de leden van Provinciale Staten, **dh. E.B. Kanik** (D66) en **dh. J.J. Carton** (PvdA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

In oktober verscheen het advies voor de Raad van Cultuur “Archeologie bij de tijd”.¹ Hierin wordt onder andere geadviseerd om in elke provincie een provinciale beleidscommissie archeologie in te stellen:

“Deze commissies hebben zowel een adviserende en ondersteunende taak, als een controlerende en beoordelende taak. De uitvoering blijft daarmee een verantwoordelijkheid van gemeenten, maar de provinciale beleidscommissies kunnen deze ondersteunen en ook het toezicht inhoudelijk invulling geven. Op die manier kunnen archeologische vraagstukken op regionale schaal benaderd worden.”

Ondertussen is de reactie van de staatssecretaris op het advies gepubliceerd², op basis waarvan wij de volgende vragen hebben:

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

In de reactie op dit advies gaf de staatssecretaris aan de komende maanden met betrokken partijen te verkennen “hoe een stimulerings- en ondersteuningstraject ten behoeve van (kleinere) gemeenten via de provincies vorm kan krijgen”. Hiervoor wordt een bedrag van €2,5 miljoen in 2023 en €3 miljoen in 2024 uitgetrokken. Is de provincie Noord-Holland hierbij aangehaakt?

Antwoord 1:

Nee, hiertoe heeft het ministerie van OCW nog geen initiatief richting provincies genomen.

¹ Raad voor Cultuur (2022). Archeologie bij de tijd.

<https://www.raadvoorcultuur.nl/documenten/adviezen/2022/02/10/archeologie-bij-de-tijd>.

² Uslu, G. (2022). Beleidsreactie advies 'Archeologie bij de tijd'. <https://open.overheid.nl/repository/ronl-6e2219d5258817737f17bbf75e0d0940d06cf378/1/pdf/beleidsreactie-advies-archeologie-bij-de-tijd.pdf>

Vraag 2:

In de reactie wordt ook als interessante mogelijkheid de aanpak genoemd die in de provincie Gelderland is gekozen. Daarbij ondersteunt de provincie door middel van afspraken en cofinanciering met name kleinere gemeenten, onder andere met zogeheten regio-archeologen.³ Dit model komt (grotendeels) overeen met de aanpak die West-Friesland hanteert.⁴ Ziet de gedeputeerde mogelijkheden om deze aanpak ook in andere Noord-Hollandse regio's te stimuleren?

Antwoord 2:

Gemeenten zijn in beginsel zelf verantwoordelijk voor hun archeologisch beleid. De provincie Noord-Holland stimuleert gemeenten in algemene zin om een goed archeologiebeleid te voeren door raad en advies te geven en vakspecifieke kennis te delen via het Steunpunt Monumenten en Archeologie en daar waar mogelijk, gemeenten samen op te laten trekken. Deze provinciale inzet werkt volgens onze gegevens goed. Ook worden in 10 gebieden met bovengemeentelijke archeologische waarden bijeenkomsten georganiseerd en wordt 'informatie en inspiratie' aangereikt met ondermeer het archeologietijdschrift 'Schatrijk' bestemd voor een brede doelgroep. Daarmee lijken de Noord-Hollandse gemeenten in voldoende mate vanuit de provincie te worden ondersteund.

Vraag 3:

In de reactie wordt door de staatssecretaris aan de provincies verzocht om gezamenlijk met andere partijen "met een voorstel te komen voor de inrichting van een structureel platform voor archeologisch onderzoek." En daarbij wordt gevraagd van de partijen "om in 2023 en 2024 pilots te starten die input geven voor de uiteindelijke vormgeving en daarbij waar mogelijk aan te sluiten bij actuele opgaven in de leefomgeving." De PvdA en D66 vinden het belangrijk dat de provincie Noord-Holland hieraan actief meedoet. Welke mogelijkheden ziet de gedeputeerde om mee te doen aan de inrichting van dit structurele platform? En is er een mogelijkheid om (één van) de pilots in Noord-Holland te laten plaatsvinden en zo ja welke?

Antwoord 3:

Voor een dergelijk platform is vanuit het ministerie van OCW nog geen initiatief ontwikkeld. In Noord-Holland vervult archeologiemuseum Huis van Hilde reeds een belangrijke taak inzake archeologisch onderzoek. Daarmee heeft onze provincie op het gebied van onderzoekscoördinatie, synthetisering en rapportage inzake onderzoeken in vergelijking met andere provincies een uniek en goed functionerend instrument. Ook voor gemeenten wordt de vergaarde kennis toegankelijk gemaakt, onder meer door het Steunpunt, hetgeen de kwaliteit van het gemeentelijk beleid verhoogt.

Vraag 4:

Eén van de aanbevelingen van de Raad van Cultuur is om publieksbereik en publieksparticipatie een prominentere rol te geven binnen archeologisch onderzoek. De staatssecretaris vraagt de partijen die het voorstel voor de instelling van een platform voor archeologisch onderzoek uitwerken (waaronder de provincies) dan ook "om hierbij tevens te onderzoeken hoe

³ Bekkers, H. (2022). Archeoloog voor elke gemeente? Overdreven. *Binnenlands Bestuur*.

⁴ Archeologie West-Friesland (2023). Over ons. <https://archeologiewestfriesland.nl/over-ons/>

publieksbereik en publieksparticipatie hierin een plek kunnen krijgen en deze eventuele inzet af te stemmen met die van het Mondriaanfonds en het FCP.” Wat zijn de ideeën van de gedeputeerde om de rol van publieksbereik en publieksparticipatie binnen archeologisch onderzoek te vergroten?

Antwoord 4:

Ten aanzien van publieksbereik over archeologie biedt de provincie Noord-Holland met het genoemde Huis van Hilde een unieke instelling. Bij dit museum werken rond de 100 vrijwilligers, die een belangrijke basis zijn voor publieksparticipatie. Omdat de provincie maar zeer zelden opdrachtgever is van archeologisch onderzoek ligt het niet in de rede om ook op dat vlak (het werkelijke ‘graven’) specifieke initiatieven te ontwikkelen, tenzij een specifiek provinciaal project zich daarvoor leent.